

Č. j./Sp. zn./Typ

MD-15140/2025-072/2

MD/15140/2025/072

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo dopravy, jako nadřízený věcně příslušný orgán (dále jen „nadřízený orgán“) podle ustanovení § 16a odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), a v návaznosti na ustanovení § 178 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“),

rozhodlo

ve věci stížnosti dle § 16a odst. 1 písm. d) InfZ ze dne 20. 7. 2024, kterou podal pan (dále jen „stěžovatel“), proti výši úhrady sdělené podle § 17 InfZ při vyřizování žádosti o informace ze dne 3. 7. 2024 přípisem Krajského úřadu Královéhradeckého kraje (dále jen „povinný subjekt“) ze dne 18. 7. 2024 pod č. j. KUKHK–IZ-81/MSZ/2024

takto:

Podle ustanovení § 16a odst. 7 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím, se požadovaná úhrada za poskytnutí informace potvrzuje.

O d ů v o d n ě n í

I.

Nadřízenému orgánu byla předložena stížnost stěžovatele spolu s příslušným spisovým materiálem povinného subjektu. Ze spisového materiálu plynou tyto následující skutečnosti:

Stěžovatel se prostřednictvím datové schránky obrátil na povinný subjekt se žádostí ze dne 3. 7. 2024, v níž na základě InfZ požádal o poskytnutí těchto informací:

„1) O kolika rozhodnutích, jimiž byl obviněný správním orgánem prvního stupně uznán vinným z přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb. jste jako odvolací orgán rozhodovali v roce 2023?

2) V kolika z těchto případů ad 1) spočíval přestupek v překročení rychlosti o 5 km/h a méně?

3) V kolika z těchto případů ad 2) bylo Vámi rozhodnuto o zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a zastavení řízení z důvodu absence materiálního aspektu přestupku?

4) Žádám o zaslání všech rozhodnutí ad 3), tj. takových rozhodnutí, jimiž jste rozhodli o zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a zastavení řízení z důvodu absence materiálního znaku přestupku.

Povinný subjekt přípisem ze dne 18. 7. 2024 pod č. j. KUKHK–IZ-81/MSZ/2024 oznámil stěžovateli, že za poskytnutí informací požaduje v souladu s § 17 odst. 1 InfZ úhradu účelně vynaložených nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání.

Ke stanovení požadované výše úhrady povinný subjekt uvedl:

„Odbor dopravy a silničního hospodářství krajského úřadu, oddělení dopravy, uvedlo, že eviduje pouze počty odvolacích řízení, které předkládá v rámci kontroly nadřízenému orgánu, tj. Ministerstvu dopravy. Žádnou další evidenci odvolacích řízení (např. dle přestupku a podobně) nevede.

Z předchozích žádostí o informace oddělení dopravy již vyfiltrovalo počet rozhodnutí dle zákona číslo 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen z. č. 361/2000 Sb.) za rok 2023, tj. 310 rozhodnutí. V rámci spisové služby EZOP projde oddělení dopravy kontejnery nazvané přestupky 2023, otevře každé rozhodnutí, aby zjistilo, o jaký přestupek se jedná. V případě přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 z. č. 361/2000 Sb., ve výroku rozhodnutí zjistí o kolik byla rychlost překročena. V případě překročení o 5 km/h a méně si rozhodnutí uloží do složky. Jedná se o kontejnery 4 oprávněných úředních osob, je třeba učinit i náhled do roku 2022, kdy rozhodnuto bylo až v roce 2023.

Při pečlivém vyhledání a zaznamenání se jedná o dobu cca 3 minut na jeden spis. V případě 310 spisů je časová náročnost získání požadovaných informací 15 celých hodin (3 x 310 = 930 minut = 15,5 hodin).

S ohledem na vše výše uvedené stanovuje krajský úřad úhradu za poskytnutí požadovaných informací následovně.

Celková výše úhrady: 3 000 Kč

- mimořádně rozsáhlé vyhledávání..... 3 000 Kč (15 celých hodin při sazbě 200,- Kč za hodinu).“

Závěrem přípisu povinný subjekt informoval stěžovatele o způsobu a lhůtě úhrady požadované částky, včetně poučení o důsledcích případného nezaplacení a možnosti uplatnit proti požadavku úhrady nákladů stížnost v souladu s § 16a odst. 1 písm. d) InfZ.

Výzva byla stěžovateli doručena cestou datové schránky dne 18. 7. 2024.

Proti oznámené výši úhrady podal stěžovatel v souladu s § 16a odst. 1 písm. d) InfZ stížnost ze dne 20. 7. 2024. V této stížnosti stěžovatel vyjadřuje nesouhlas s požadovanou výší úhrady, přičemž k věci namítá: *„Povinný subjekt uvádí, že v rámci minulosti provedl vyhledání rozhodnutí a tudíž jimi disponuje, proto není potřeba dalšího vyhledávání. Povinný subjekt uvádí, že se jedná o 310 spisů, a že na jeden spis jsou potřeba 3 minuty pro pečlivé projití spisu a následný zápis. S tím, ale nesouhlasím, pokud si pracovník úřadu spis otevře a zjistí, že není pro mou žádost validní, spis zavře a pokračuje otevřením dalšího spisu, zároveň nebude provádět uložení spisu. Otevření spisu, zjištění, že není validní a zavření spisu, nemůže zabrat 3 minuty nýbrž několik vteřin. Povinný subjekt také neuvádí kolik času zabere vyhledání, a kolik samotné uložení spisu. Toto jsou však velice podstatné informace, abych mohl ověřit jestli si povinný subjekt úhradu nárokuje oprávněně či nikoliv. V tomto případě je oznámení v podstatně míře nepřezkoumatelné. Není vůbec zřejmé, jak povinný subjekt dospěl k závěru, že čas potřebný pro otevření jednoho spisu a zjištění, že není k mé žádosti relevantní, zabere právě tři minuty. Rovněž není zřejmé, zda povinný subjekt miní spisy otevírat fyzicky, či v elektronickém systému spisové služby, který jistě údaj o skutkové podstatě nese. Povinný subjekt se též nezabýval možností zjistit požadované informace (minimálně zjištění adekvátních spisů, v nichž bylo rozhodováno o přestupcích požadované skutkové podstaty) filtrováním v elektronickém systému spisové služby.“*

Povinný subjekt po posouzení stížnosti stěžovatele setrval na svém postupu a věc předal v souladu s § 16a odst. 5 InfZ k vyřízení nadřízenému orgánu.

II.

Nadřízený orgán posoudil předloženou stížnost stěžovatele z hlediska přípustnosti a včasnosti. Ze spisového materiálu bylo zjištěno, že stížnost podal stěžovatel a jedná se tedy o stížnost přípustnou. K hledisku včasnosti podání stížnosti bylo zjištěno, že byla podána ve lhůtě stanovené zákonem. Poté se nadřízený orgán zabýval posouzením postupu povinného subjektu při vyřizování žádosti o poskytnutí informace a dospěl k následujícímu.

Dle ustanovení § 17 odst. 1 InfZ jsou povinné subjekty v souvislosti s poskytováním informací *oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.* Dle § 17 odst. 3 a 4 InfZ přitom platí, že *v případě, že bude povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Součástí oznámení musí být poučení o možnosti podat proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informace stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d), ze kterého je patrné, v jaké lhůtě lze stížnost podat, od kterého dne se tato lhůta počítá, který nadřízený orgán o ní rozhoduje a u kterého povinného subjektu se podává. Nesplní-li povinný subjekt vůči žadateli oznamovací povinnost podle odstavce 3, ztrácí nárok na úhradu nákladů.*

Čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod předpokládá, že podrobnosti poskytování informací orgány státu a samosprávy budou stanoveny zákonem, což ustanovení § 17 InfZ

splňuje. Úhrada nákladů navíc není koncipována jako důvod zakazující přístup k informaci ve smyslu čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, ale čistě jako – jak zdůrazňuje i judikatura soudů – „cena informační služby“. Listina přitom *právo na informace* nekoncipuje jako právo bezplatné. Tam, kde určité právo nelze podmínit úhradou, stanoví toto pravidlo Listina výslovně (srov. čl. 31, čl. 33 odst. 2 a čl. 40 odst. 3), takže v ostatních případech není v rozporu s ústavním pořádkem, pokud je realizace konkrétního práva vázána na určité výdaje (za podmínky jejich přiměřenosti, což § 17 InfZ nepochybně splňuje, když umožňuje úhradu jen skutečně vynaložených materiálových nákladů a nikoli generování jakéhokoli zisku či stanovení paušální náhrady). V každém případě lze úhradu nákladů podle § 17 daného zákona považovat za opatření legitimní i přiměřené, které nenarušuje právo na informace.

Z předloženého spisového materiálu je zjevné, že povinný subjekt za poskytnutí informací požaduje úhradu účelně vynaložených nákladů, a to z důvodu mimořádně rozsáhlého vyhledávání informací.

Pojem mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací není InfZ legálně vymezen. Vyhledáním informací lze rozumět činnost povinného subjektu, resp. jeho pracovníků, která spočívá v identifikaci a následném shromáždění požadovaných informací a v navazujícím zpracování odpovědi na žádost, tzn. utřídění informací za účelem jejich předání žadateli (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 A 83/2001-39). Do vyhledání informací však již není možné zařadit dobu nutnou na posouzení, zda vyhledání dané informace lze nebo nelze poskytnout. Pod pojem vyhledání informací lze tedy podřadit skutečně strávený čas fyzickým shromažďováním dokumentů pracovníky povinného subjektu.

O mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací se jedná tehdy, jestliže shromáždění informací bude pro daný povinný subjekt představovat v jeho konkrétních podmínkách časově náročnou činnost, která se objektivně vzato vymyká běžnému poskytování informací tímto povinným subjektem, tedy jestliže vyhledání informací již v daném případě nelze s ohledem na pojetí veřejné správy jako služby veřejnosti považovat za běžnou, povinný subjekt nijak nezatěžující součást obvyklé agendy. Jedná se tedy o situace, kdy pracovník povinného subjektu, pověřený vyřízení žádosti o informace, bude nucen na delší dobu přerušit či odložit plnění svých úkolů a cíleně se po určitou dobu věnovat pouze vyhledáváním požadované informace. Vzhledem k uvedenému je však třeba také dodat, že mimořádnou rozsáhlost nelze obecně vyčíslit počtem hodin, tzn. nelze říci, že za všech okolností bude podmínka mimořádně rozsáhlého vyhledávání splněna, jestliže vyhledávání informací bude trvat např. 10 a více hodin. Při vyhledávání informací je třeba vždy zohlednit konkrétní podmínky každého povinného subjektu. Nelze tedy ani vyloučit, že mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací bude dáno i při vyhledávání např. pouze po dobu 2 hodin.

Mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací tak může ve své podstatě zahrnovat činnosti, které směřují k vyhledání informací velkého množství a různorodého obsahu, tedy informací typově odlišných, které povinný subjekt nemá shromážděny na jednom místě a pro jejich vyhledání je tedy nutné vyvinout zvýšenou aktivitu. Dále se může jednat i o případy, kdy žadatel požaduje informace sice související, avšak vzhledem k jiným objektivním okolnostem bude poskytnutí informace vyžadovat rozsáhlou činnost povinného subjektu. Např. se bude jednat o „starou“ informaci, u níž není přesně známo, kde je uložena. O mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací se však může jednat i v případě, kdy žadatel fakticky požaduje pouze jeden dokument či málo údajů, nicméně jejich shromáždění skutečně objektivně vyžaduje mimořádně rozsáhlé vyhledávání.

Lze tedy shrnout, že mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací zahrnuje takové náklady povinného subjektu, které nelze ad hoc vymezit časovým úsekem či množstvím konkrétních

dokumentů, nýbrž musí být vždy přihlédnuto k faktickému rozsahu a komplikovanosti samotného vyhledávání informace ze strany pracovníků povinného subjektu.

III.

S ohledem na stížnostní námitky stěžovatele přistoupil dále nadřízený orgán k přezkumu způsobu stanovení výše úhrady nákladů v rozsahu požadovaném stěžovatelem, tj. tím, zda povinný subjekt uplatnil úhradu řádně a ve lhůtě stanovené InfZ a dále tím, zda celková výše úhrady odpovídá § 17 InfZ, nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle InfZ a schválenému sazebníku úhrad za poskytování informací.

Dle doloženého spisového materiálu povinného subjektu plyne, že výzvu k úhradě nákladů za poskytnutí požadovaných informací zaslal povinný subjekt stěžovateli prostřednictvím datové schránky dne 18. 7. 2024, přičemž téhož dne byla stěžovateli doručena. Splnění lhůty pro oznámení výše úhrady tak bylo ze strany povinného subjektu dodrženo.

Z podkladů je dále zjevné, že povinný subjekt požadovanými informacemi disponuje, avšak nedisponuje jimi v té podobě, kterou stěžovatel požaduje, tj. nemá k dispozici statistický přehled vydaných rozhodnutí dle stěžovatelem požadované struktury. Zákon, jiný právní předpis, ani interní akt nenářizuje povinnému subjektu takovou informací disponovat. Povinný subjekt tak za účelem poskytnutí informací musí vyhledat stěžovatelem požadované údaje v jednotlivých správních spisech, a to na základě konkrétního kritéria. Poskytnutí informací je tedy dle povinného subjektu podmíněno jejich vyhledáním, což ve vztahu k náplni chodu povinného subjektu představuje časově náročnou činnost, která se vymyká běžnému poskytování informací.

Co se týká samotného stanovení a vyčíslení požadované úhrady za poskytnutí informací, dospěl nadřízený orgán k závěru, že tato úhrada byla stanovena v souladu se zákonem.

Smyslem zákonné povinnosti povinného subjektu odůvodnit oznámení o požadavku k úhradě účelně vynaložených nákladů na poskytnutí informace, je nepochybně umožnit žadateli o informaci, aby sám posoudil, zda informace, které mu budou po provedení úhrady poskytnuty, skutečně odpovídají předmětu jeho žádosti a tedy, zda celková výše úhrady byla řádně a v souladu se zákonem vyčíslena. Přestože přípis povinného subjektu ze dne 18. 7. 2024 pod č. j. KUKHK–IZ-81/MSZ/2024 není zcela detailní, rozhodně popsal jednoduše překážky jednoduchého shromáždění požadovaných údajů, nutnost rozsáhlého vyhledávání, které z toho vyplývá a základní úkony, které vyhledávání obnáší. Další detaily vyhledávání, které umožňují řádné přezkoumání požadované úhrady, povinný subjekt dostatečně prokázal v rámci stížnostního řízení.

Nadřízený orgán v tomto přihlédl ke komentářové literatuře, dle které „Pokud oznámení nebude obsahovat předepsané náležitosti, nelze na ně a priori pohlížet, jako by nebylo učiněno (k dopadům na zánik práva na úhradu nákladů srov. dále). Podá-li proti takové „vadné“ výzvě žadatel stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d), pak nadřízený orgán výši potvrdí, jestliže byla správná a jestliže povinný subjekt ve stížnostním řízení tuto správnost dostatečně prokázal. Pouhý fakt, že oznámení o výši úhrady vykazuje nedostatky v odůvodnění, tedy neznamená, že by požadovaná výše úhrady měla být snížena nebo mělo být přikázáno zjednání nápravy.“ (FUREK, Adam. § 17 [Hrazení nákladů]. In: FUREK, Adam, ROTHANZL, Lukáš, JIROVEC, Tomáš. Zákon o svobodném přístupu k informacím. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 1035.)

O mimořádně rozsáhlé vyhledávání se bude jednat tehdy, jestliže vyřizování žádosti bude pro daný povinný subjekt představovat v jeho konkrétních podmínkách časově náročnou činnost, která se objektivně vymyká běžnému poskytování informací tímto povinným subjektem. Takovou situací pak může být ta, kdy zaměstnanci pověřeni vyřízením žádosti budou nuceni na delší dobu přerušit či odložit plnění svých ostatních úkolů a cíleně se po tuto dobu věnovat vyhledávání vyřizování žádosti (srov. FUREK, Adam; ROTHANZL, Lukáš; JÍROVEC, Tomáš: Zákon o svobodném přístupu k informacím: komentář 1. vyd. Praha: C. 11. Bcck, 2016. ISBN 978-80-7400-273-1, s. 1020).

I přesto, že k otázce, od kdy je již možné vyhledávání informací považovat za mimořádně rozsáhlé, chybí zákonná definice, je možné odkázat např. na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 22.08.2008, č. j. 5 Ca 353/2006-50, z jehož závěrů lze dovodit, že činnost související s vyhledáváním informací na základě žádosti dle InfZ přesahující 30 minut již lze s ohledem na dobu jejího trvání považovat za mimořádně rozsáhlé vyhledávání.

Úvodem je nutné uvést, jak vyplývá z úplného spisového materiálu, že povinný subjekt reálně vyhledal požadované informace v části vyhledání (potažmo shromáždění) jednotlivých rozhodnutí. Vyhledání samo o sobě není triviální, kdy je nutné přihlížet ke kumulativním detailům požadovaným v žádosti a vyhledávat je.

Ke stěžovatelským námitkám nadřízený orgán uvádí následující. Povinný subjekt používá elektronickou spisovou službu Ezop. Stěžovatelem jednotlivě požadované informace ohledně rozhodnutí, jimiž byl obviněný správním orgánem prvního stupně uznán vinným z přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 z. č. 361/2000 Sb., které povinný subjekt jako odvolací orgán rozhodoval v roce 2023, v kolika případech spočíval přestupek v překročení rychlosti o 5 km/h a méně a v kolika případech bylo rozhodnuto o zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a zastavení řízení z důvodu absence materiálního aspektu přestupku, je nutné vyhledat a vypsát z jednotlivých spisů, tak jak povinný subjekt již uvedl při odůvodnění mimořádně rozsáhlého vyhledávání ve stanovení úhrady. Spisová služba povinného subjektu bohužel neumožňuje jednoduchý export stěžovatelem požadovaných informací.

Povinný subjekt v rámci stížnostního řízení uvedl, že v dané věci je nezbytné každý spis, který by mohl obsahovat požadované informace, dohledat ve spisové službě, otevřít spis, otevřít rozhodnutí v uvedené věci a přečíst výrok rozhodnutí. V případě, že spis bude obsahovat požadovanou informaci, je nutné ji zaznamenat – je požadována informace o počtu přestupků dle ustanovení § 125c odst. 1 písmeno f) z. č. 361/2000 Sb. Z tohoto počtu je dále nutné vybrat ty rozhodnutí, u kterých přestupek spočíval v překročení rychlosti o 5 km/h a méně, dále zaznamenat případné zrušení rozhodnutí z důvodu absence materiálního znaku přestupku, tzn. je nutné projít odůvodnění předmětného rozhodnutí a zjistit důvod zrušení (zastavení) – absenci materiálního znaku přestupku.

Vzhledem k tomu, že časovou náročnost stanovoval povinný subjekt jednak reálným zjištěním celkového rozsahu nutně prohledávaných rozhodnutí a dále kvalifikovaným odhadem časové náročnosti (průměrně 3 minuty na jeden spis) na 20 vybraných spisech, lze jeho postup potvrdit s ohledem na prokázání věci ve stížnostním řízení. Výsledný čas cca 3 minuty na jeden spis není nárokem na každý jeden otevíraný spis, jak je poukazováno stěžovatelem v námitkách, ale je průměrem časů, kdy v některých rozhodnutích nebyly nalezeny požadované informace (v takovém případě je čas vyhledání informace kratší než 3 minuty) a práce s rozhodnutími, kdy byly požadované informace nalezeny ve výroku rozhodnutí a je nutné je ještě dohledávat v odůvodnění rozhodnutí, kdy je čas na vyhledání takových informací výrazně delší než 3 minuty, když rozhodnutí mají v průměru 15 stran textu.

Vzhledem k výše uvedenému považuje nadřízený orgán uvedenou časovou dotaci za adekvátní.

Pokud jde o námitku, že by nebylo jasné, zda bude prohledávat povinný subjekt listiny či elektronickou databázi, toto bylo jasné popsáno ve výzvě, kdy povinný subjekt uvedl, že databází je spisová služba EZOP, tedy digitální platforma.

Pokud jde o námitku, že povinný subjekt neuvedl, kolik času zabere vyhledání, a kolik samotné uložení spisu, tak nadřízený orgán ji neshledává důvodnou. Požadavky na takto oddělené měření nemají v ničem oporu. Vyhledání a uložení spisu jsou spojené a těsně na sebe návazné činnosti a bylo by přepjatým formalismem je od sebe ještě dále oddělovat. Na místě je oddělovat od sebe například jiné druhy činností, jako je anonymizace dokumentů, v některých případech skenování dokumentů, ale popsané činnosti tvořily jeden proces, který byl řádně měřen jako celek a toto je z pohledu přezkumu úkonů postačující.

Z výše řečeného považuje povinný subjekt za zjevné, že pro poskytnutí požadovaných informací skutečně bylo nutné provést mimořádně rozsáhlé vyhledávání, a tedy byly splněny podmínky pro vznik možnosti nárokovat si úhradu vynaložených nákladů dle § 17 zákona č. 106/1999 Sb.

IV.

Nadřízený orgán s ohledem na uvedené dospěl k závěru, že stížnost považuje za nedůvodnou, přičemž uvedená výše úhrady nákladů spojených s poskytnutím požadovaných informací je dle něj přiměřená a řádně odůvodněná, přičemž stěžovatel byl o výši úhrady náležitě a obsáhle informován a byly splněny i všechny ostatní náležitosti ust. § 17 zákona č. 106/1999 Sb. a povinný subjekt tedy postupoval v souladu s příslušnými právními předpisy.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí není odvolání přípustné (§ 16a odst. 9 zákona o svobodném přístupu k informacím).

V Praze dne 27. března 2025

Mgr. Jakub Stadler
Ředitel
Odbor komunikace

Rozdělovník:

- 1.
2. Krajský úřad Hradeckého kraje, Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové, ID DS: gcgbp3q
3. do spisu MD